

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
ЕКОНОМСКЕ ШКОЛЕ, ЧАЧАК
по ревизији сврсисходности пословања
„Превенција и сузбијање вршњачког насиља у школама“**

**Број: 400-390/2022-03/43
Београд, 11. април 2023. године**

САДРЖАЈ:

1. УВОД.....	3
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	4
2.1 Без програма заштите од насиља који су прилагођени специфичностима школе и без праћења ефеката реализације овог програма отежано је планирање унапређења мера и активности у области заштите од вршњачког насиља.....	4
2.1.1 Школе – субјекти ревизије кроз годишње извештавање о превенцији и сузбијању вршњачког насиља не пружају информације о ефектима спроведених мера и активности	4
2.1.1.1 Опис несврсисходности.....	4
2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	4
2.2 Непостојање оперативних планова заштите и документованог праћења ефеката предузетих мера и активности отежава сагледавање потребе за пружањем додатне подршке ученицима	5
2.2.1 Школе – субјекти ревизије у већини случајева нису документовале ефекте предузетих мера и активности предложених оперативним плановима заштите за ученике	5
2.2.1.1 Опис несврсисходности.....	5
2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	5
2.3 Без програма заштите од насиља који су прилагођени специфичностима школе и без праћења ефеката реализације овог програма отежано је планирање унапређења мера и активности у области заштите од вршњачког насиља.....	6
2.3.1 Програми заштите ученика од насиља више су формални него што су прилагођени специфичностима школа – субјеката ревизије.....	6
2.3.1.1 Опис несврсисходности.....	6
2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	6
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....	7

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Превенција и сузбијање вршњачког насиља у школама“ број: 400-390/2022-03/24 од 19. децембра 2022. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије, Економске школе, Чачак, захтевала достављање одазивног извештаја.

Економска школа, Чачак (у даљем тексту Економска школа) је у остављеном року од 90 дана доставила одазивни извештај Дел. бр. 138 од 20. марта 2023. године, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, директор Економске школе.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана.

2.1 Без програма заштите од насиља који су прилагођени специфичностима школе и без праћења ефеката реализације овог програма отежано је планирање унапређења мера и активности у области заштите од вршњачког насиља

2.1.1 Школе – субјекти ревизије кроз годишње извештавање о превенцији и сузбијању вршњачког насиља не пружају информације о ефектима спроведених мера и активности

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Школе Министарству просвете, односно надлежној школској управи, треба да подносе Извештај о остваривању програма заштите од насиља као саставни део годишњег извештаја о раду, у складу са Протоколом поступања у одговору на насиље. Овај извештај треба да садржи, нарочито: анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области, број и врсту случајева насиља, предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте.

У ревизији смо утврдили да Економска школа активности на реализацији програма заштите од насиља приказује кроз Извештај о остваривању програма заштите од насиља, али у овом извештају није приказана анализа ефеката постигнутих спровођењем наведеног програма.

Непостојање документованих ефеката спроведеног програма заштите од насиља указује на ризик од тога да школа није у довољној мери посветила пажњу вредновању успешности предузетих мера и активности у циљу креирања предлога за унапређивање овог програма.

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Економској школи дата је препорука да у годишњем извештају о остваривању програма заштите од насиља прикаже нарочито анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области, број и врсту случајева насиља, предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте, у циљу дефинисања даље политике заштите ученика од насиља.

Економска школа доставила је оверен Одазивни извештај са Акционим планом у коме је навела мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја, као и мере и активности које ће бити предузете у наредном периоду ради отклањања несврсисходности.

У Одазивном извештају се наводи, да је у Извештај о раду Тима за заштиту од насиља за школску 2021/2022. годину укључен податак о броју и врсти случајева насиља, предузетим интервентним мерама и активностима, као и њиховим ефектима.

Као мере и активности које ће Економска школа предузети у наредном периоду, наводи се израда новог концепта на основу кога ће се писати извештај о остваривању програма заштите, који садржи анализу ефеката превентивних мера и активности и

резултате самовредновања у овој области. Преглед школске документације и евиденције водиће се на начин да пружа податке о реализованим активностима у области заштите ученика од насиља.

Наведено је да је лице одговорно за предузимање наведене мере исправљања руководиоца Тима за заштиту од насиља, а да ће мера исправљања бити извршена у периоду мај-август 2023. године.

Докази:

1. Извештај о раду Тима за заштиту од насиља за школску 2021/2022. године,
2. Акциони план – План унапређења квалитета рада у области заштите од насиља.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2 Непостојање оперативних планова заштите и документованог праћења ефеката предузетих мера и активности отежава сагледавање потребе за пружањем додатне подршке ученицима

2.2.1 Школе – субјекти ревизије у већини случајева нису документовале ефекте предузетих мера и активности предложених оперативним плановима заштите за ученике

2.2.1.1 Опис несврсисходности

Школа треба да прати остваривање конкретних оперативних планова заштите од насиља другог и трећег нивоа и да прати ефекте предузетих мера и активности, у складу са Протоколом поступања у одговору на насиље.

Увидом у документацију Економске школе, у вези са пријављеним случајевима вршњачког насиља, за период 2019–2021. године, у Економској школи нисмо наишли на писани траг о праћењу остваривања оперативних планова заштите.

Економска школа наводи да се ефекти предложених мера прате кроз међусобну комуникацију чланова школског колектива. Наведено указује на ризик од тога да непостојање документованог праћења ефеката предузетих мера и активности отежава проверу успешности донетих оперативних планова заштите у циљу сагледавања потребе за пружањем додатне подршке ученицима и планирања даљих превентивних активности.

2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Економској школи дата је препорука да прати и документује ефекте предузетих мера и активности предвиђених оперативним плановима заштите у циљу утврђивања њихове делотворности.

У достављеном Одазивном извештају са Акционим планом наводи се да ће у циљу отклањања несврсисходности у будућем пословању Економска школа водити школску евиденцију и документацију о ефектима предузетих мера и активности предвиђених

оперативним плановима заштите, на начин да пружа информације о њиховој делотворности.

Наведено је да је лице одговорно за предузимање наведене мере исправљања руководиоца Тима за заштиту од насиља, а да ће мера исправљања бити извршена у периоду април-август 2023. године.

Доказ: Акциони план – План унапређења квалитета рада у области заштите од насиља.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до три године.

2.3 Без програма заштите од насиља који су прилагођени специфичностима школе и без праћења ефеката реализације овог програма отежано је планирање унапређења мера и активности у области заштите од вршњачког насиља

2.3.1 Програми заштите ученика од насиља више су формални него што су прилагођени специфичностима школа – субјеката ревизије

2.3.1.1 Опис несврсисходности

Програм заштите од насиља треба да се утврди на основу анализе стања безбедности, присутности различитих облика и интензитета насиља, специфичности школе и резултата самовредновања и вредновања квалитета рада школе, у складу са Протоколом поступања у одговору на насиље. Овај програм треба да буде конкретан, јасан, са дефинисаним улогама, одговорностима и задужењима (ко, када и како поступа, шта ради). Програм треба да садржи, између осталог, начине реаговања на насиље, облике и садржаје рада са ученицима који трпе, чине или су сведоци насиља, садржаје и начине за појачан васпитни рад са ученицима, као и начине праћења, вредновања и извештавања о остваривању и ефектима програма заштите од насиља.

Увидом у програме заштите од насиља Економске школе утврдили смо да је садржина ових програма иста за сваку посматрану годину и није прилагођена специфичностима школе. Поред тога, у овим програмима нису видљиви начини реаговања на насиље, облици и садржаји рада са ученицима који трпе, чине или су сведоци насиља, садржаји и начини за појачан васпитни рад са ученицима, као ни начини праћења, вредновања и извештавања о остваривању и ефектима ових програма.

Овакво стање указује на ризик од тога да је садржина програма заштите од насиља углавном формална и да у довољној мери не доприноси развијању активности и мера на заштити ученика од вршњачког насиља.

2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Економској школи дата је препорука да приликом доношења годишњег програма заштите од насиља конкретизује активности на превенцији и интервенцији, уз

уважавање специфичности школе и да прецизира механизме за праћење и вредновање реализације наведених активности.

Економска школа доставила је оверен Одазивни извештај са Акционим планом у коме је навела мере и активности које су предузете до дана достављања одазивног извештаја, као и мере и активности које ће бити предузете у наредном периоду ради отклањања несврсисходности.

У Одазивном извештају се наводи, да се већ у Годишњем плану заштите од насиља за школску 2022/2023. годину налазе подаци о постигнутим резултатима у области заштите од насиља у претходној школској години.

Такође се наводи, да ће Економска школа у циљу отклањања несврсисходности, у периоду октобар 2023-август 2024. године, спровести низ активности које ће омогућити израду програма заштите од насиља у складу са резултатима самовредновања, конкретизованим активностима на превенцији и интервенцији, као и механизмима за праћење и вредновање тих активности.

Наведено је да је лице одговорно за предузимање наведене мере исправљања руководиоца Тима за заштиту од насиља, а да ће мера исправљања бити извршена у периоду јун-август 2024. године.

Докази:

1. План и програм заштите од насиља за школску 2022/2023. годину,
2. Акциони план – План унапређења квалитета рада у области заштите од насиља.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су планиране мере исправљања, наведене и описане у одазивном извештају који је поднео Субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из Одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из Одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
11. април 2023. године